

0972CH01

অধ্যায় ১

গণতন্ত্র কি?

গণতন্ত্র কি ?

অভাৰভাউ

গণতন্ত্র কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি? এই অধ্যায়টো গণতন্ত্রৰ এক সৰল সংজ্ঞাৰ ওপৰত নৰ্মাণ কৰা হৈছে। পদক্ষেপে অনুসৰি আমি এই সংজ্ঞাৰ লগত জড়িত শব্দবোৰৰ অৰ্থ উলিয়াওঁ। ইয়াত লক্ষ্য হৈছে গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰৰ নূন্যতম বৈশিষ্ট্যসমূহ স্পষ্টভাৱে বুজি পোৱা। এই অধ্যায়টোৰ মাজেৰে যি পদ্ধতি আমি গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰৰ আৰু অগণতান্ত্ৰিক চৰকাৰক পৃথক কৰিব পাৰি লাগে। এই অধ্যায়ৰ শেষৰ ফালে আমি এই নূন্যতম উদ্দেশ্যৰ বাহিৰলৈ গৈ গণতন্ত্রৰ এক বহল ধাৰণা প্ৰৱৰ্তন কৰিছোঁ।

বৰ্তমান বিশ্বত গণতন্ত্রৰ সৰ্বাধিক প্ৰচলিত শাসন ব্যৱস্থা আৰু ই অধিক দিশলৈ সম্প্ৰসাৰিত হৈছে। কিন্তু ক'মে তেনেকুৱা হৈছে? আন চৰকাৰৰ তুলনাত ইয়াত কিহৰ বাবে ভাল? সেইটোৱেই হৈছে দ্বিতীয়টো ডাঙৰ প্ৰশ্ন যিটো আমি এই অধ্যায়ত তুলি লওঁ।

১.১ গণতন্ত্ৰ ক'?

আপুনি ইতিমধ্যে বিভিন্ন ধৰণৰ চৰকাৰৰ কথা পাইছে।

এতিয়া লৈকে গণতন্ত্ৰৰ বিষয়ে আপোনাৰ বুজাবুজিৰ ভিত্তিত কইটোমান উদাহৰণ উল্লেখ কৰি কইটোমান সাধাৰণ বৈশিষ্ট্য লিখি থওক:

গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰসমূহ

অগণতান্ত্ৰিক চৰকাৰ

গণতন্ত্ৰৰ সংজ্ঞা ক'?

আগবাৰি যি ৱাৰ আগতে প্ৰথম মেৰীৰ এটা আপত্তি লক্ষ্য কৰি আহক। গণতন্ত্ৰৰ সংজ্ঞা দিয়াৰ এই ধৰণটো তাই ভাল নাপায় আৰু কষ্টমান মূলক প্ৰশ্ন সুধি বিচাৰে।

তাইৰ শকিষ্য তিৰী মাটলিডা লিঙি হৈ তাইৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দি়ে, যেতিয়া আন সহপাঠীসকলেও আলোচনাত যোগদান কৰে: মেৰী: মমে, এই

ধাৰণাটো মৰা ভাল নালাগে। প্ৰথমতে আমি গণতন্ত্ৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰি সময় কটাব আৰু তাৰ পছিত আমি গণতন্ত্ৰৰ অৰ্থ জানি বিচাৰ। মানো যুক্তিসংগতভাৱে আমি ইয়াক বৰিণীত দিশলৈ যি ৰা উচিত নাছিলনে? অৰ্থ প্ৰথম আৰু তাৰ পছিত উদাহৰণ আহি নালাগছিল নেকি?

লিঙি মডোম: আপোনাৰ কথাটো মই দেখিছোঁ। কনিতু আমি দৈনন্দিন জীৱনত এনেধৰণৰ মুকুতি নহয়। আমি কলম, বৰষুণ বা প্ৰমেৰ দৰে শব্দ ব্যৱহাৰ কৰোঁ। এই শব্দৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ আগতে আমি এই শব্দৰ ব্যৱহাৰৰ সংজ্ঞা এটা পাবলৈ অপেক্ষা কৰোঁনে? ভাবি চাওকচোন, এই শব্দৰ ব্যৱহাৰ আমাৰ স্পষ্ট সংজ্ঞা আছনে? শব্দ এটা ব্যৱহাৰ কৰিলেহে আমি তাৰ অৰ্থ বুজি পাওঁ।

মেৰী: কনিতু তেন্তে আমাক সংজ্ঞাৰ প্ৰশ্ন জনাব লাগিব নেকি?

লিঙি মডোম: শব্দ এটাৰ ব্যৱহাৰত অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'লেহে আমাক সংজ্ঞাৰ প্ৰশ্ন জনাব লাগিব। বৰষুণৰ সংজ্ঞা আমাক তেতিয়াই লাগে যেতিয়া আমি ইয়াক, ধৰক, টপাল টপাল বা ডাৱৰৰ বসিফাৰণৰ পৰা পৃথক কৰি বিচাৰোঁ। গণতন্ত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত একেই কথা। আমাক এটা স্পষ্ট সংজ্ঞাৰ প্ৰশ্ন জনাব লাগিব মানুহে ইয়াক বিভিন্ন উদ্দেশ্যত ব্যৱহাৰ কৰে, কাৰণ অতি ভিন্ন ধৰণৰ চৰকাৰে নিজকে গণতন্ত্ৰ বুলি কয়।

বৰিণী: ইং: কনিতু আমি ক'মে এটা সংজ্ঞাৰ ওপৰত কাম কৰিব লাগিব? সিদিনা আপুনি আব্ৰাহাম লিংকনৰ উদ্ধৃতি দি আমাক কইছিল: "গণতন্ত্ৰ হৈছে জনসাধাৰণৰ, জনসাধাৰণৰ দ্বাৰা আৰু জনসাধাৰণৰ বাবে চৰকাৰ"।

আমি ময়োলায় তেতিয়া নিজকে শাসন কৰিছিল। সেইটো সকলোৱে মানি লৈছে। সেইটো আমি ক'মে সলনি কৰিব লাগিব?

লিঙি মডোম: মই ক'ব নাই যে আমি ইয়াক সলনি কৰিব লাগিব। ময় এই সংজ্ঞাটো বৰ ধুনীয়া বুলি বিবেচনা কৰোঁ।

কনিতু আমি নিজকে চিন্তা নকৰিলে এইটোৱেই সংজ্ঞা দিয়াৰ সৰ্বোত্তম উপায় নেকি? আমি নাজান। আমি ক'মে এটা বৰিণীত বুলি ইয়াক মানি ল'ব নালাগে, কৰেল সকলোৱে মানি ল'ব বাবে।

যি লাগে: মমে, ক'মে এটা পৰামৰ্শ দিব পাৰিমনে? আমি ক'মে সংজ্ঞা বিচাৰাৰ প্ৰশ্ন জনাব নাই। ক'মে প'লি'য়ে গণতন্ত্ৰ শব্দটো গ্ৰীক শব্দ 'ডেম'ক্ৰেচিয়ে'ৰ পৰা আহিছে। গ্ৰীক ভাষাত 'ডেম'ক্ৰ' অৰ্থ মানুহ আৰু 'ক্ৰ' অৰ্থ 'প'ৰ অৰ্থ হ'ল শাসন। গতিকে গণতন্ত্ৰ জনসাধাৰণৰ শাসন। এইটোৱেই শুদ্ধ অৰ্থ।

ক'মে বিভিন্ন কৰাৰ প্ৰশ্ন জন?

লিঙি মডোম: এই বিষয়টোৰ ওপৰত সেইটোও এটা অতি সহায়ক পদ্ধতি মই মাত্ৰ ক'মে এইটোৱে সদায় কাম নকৰে। এটা শব্দ নিজৰ উৎপত্তিৰ লগত বান্ধ খাই নাথাকে। কম্পিউটাৰৰ কথা ভাবি চাওকচোন।

মূলতঃ ইহঁতক গণনাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল, অৰ্থাৎ গণনাৰ বাবে, অতীতৰ গাণিতিক যি গফলৰ বাবে।

এইবোৰ আছিল অতি শক্তিশালী কলেকুলেটৰ। কনিতু আজিকালি অতি কম সংখ্যক ল'কে কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰি গফল কম্পিউটাৰ কৰে। লিখাৰ বাবে, ডিজাইনৰ বাবে, সংগীত শুনিলে আৰু ছবি চাবাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰে। শব্দৰ ব্যৱহাৰ একেই থাকে যদিও সময়ৰ লগে লগে ইয়াৰ অৰ্থ সলনি হ'ব পাৰে। সেই ক্ষেত্ৰত শব্দ এটাৰ উৎপত্তি চাবাৰ বৰ উপযোগী নহয়।

মেৰী: মমে, গতিকে মূলতঃ আপুনি ক'মে ইয়াক হ'ল যে বিষয়টোৰ ওপৰত আমাৰ নিজকে চিন্তা কৰাৰ ক'মে চৰ্চকাট নাই। আমি ইয়াক অৰ্থৰ বিষয়ে চিন্তা কৰি এটা সংজ্ঞা বৰিণীত কৰিব লাগিব।

লিঙি মডোম: তুমি ক'মে বুজিছা। এতিয়া ই আগবাৰি যি মাও আহক।

কাৰ্যকলাপ

লিঙি মডোমক গুৰুত্বসহকাৰে লৈ আমি সকলো সময়তে ব্যৱহাৰ কৰা কষ্টমান সহজ শব্দৰ সঠিক সংজ্ঞা লিখিবলৈ চেষ্টা কৰোঁ।

আহক: কলম, বৰষুণ আৰু প্ৰমে। উদাহৰণস্বৰূপে, কলমৰ সংজ্ঞা দিয়াৰ ক'মে উপায় আছনে যি ইয়াক প্ৰেচলি, ব্ৰাছ, চক বা ক্ৰেয় নৰ পৰা স্পষ্টভাৱে পৃথক কৰে।

এই প্ৰচেষ্টাৰ পৰা আপুনি কি শিকিছে?

গণতন্ত্ৰৰ অৰ্থ বুজি পাবাৰ বিষয়ে ই আমাক কি শিকিছে?

মই এটা বেলগে সংস্কৰণ শুনছি।

গণতন্ত্ৰ জনসাধাৰণৰ পৰা আঁতৰত, জনসাধাৰণৰ পৰা বহু দূৰত আৰু (য'ত তেওঁলোকে) জনসাধাৰণক কিনি। সেইটো আমাকি মানি নিলও?

এটা সহজ সংজ্ঞা

আহক আমি ক'মে চৰকাৰসমূহৰ মাজত সাদৃশ্য আৰু পাৰ্থক্যৰ ওপৰত আমাৰ আলোচনালৈ উভতি যাওঁ।

গণতন্ত্র। সকল গণতন্ত্রৰ সাধাৰণ এটা সহজ কাৰক হ'ল:
চৰকাৰখন জনসাধাৰণে বাছলিয ।

এইদৰে আমি এটা সহজ সংজ্ঞাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি
পাৰ : গণতন্ত্র হৈছে এনে এক চৰকাৰৰ প্ৰকাৰ য'ত
শাসকসকলক জনসাধাৰণে নিৰ্বাচন কৰে।

এইটো এটা উপায় গী আৰম্ভণি বিন্দু। এই
সংজ্ঞাই আমাক গণতন্ত্ৰক চৰকাৰৰ ৰূপৰ পৰা পৃথক
কৰিবলৈ অনুমতি দিয যেবি ৰ স্পষ্টভাৱে
গণতন্ত্ৰকি নহয় । ম্যানমাৰৰ সেনা শাসকসকলক
জনসাধাৰণে নিৰ্বাচন কৰা নাছিল। সংঘটিতভাৱে
সেনাবাহিনীৰ নথি ন্ত্ৰণত থকাসকলহে দেশৰ শাসক
হৈ পৰিল।

এই সন্ধিান্তত মানুহৰ ক ন মতামত নাছিল।

পনি চটে (চলি)ৰ দৰে একনায় কত্ববাদীক জনসাধাৰণে নিৰ্বাচন
নকৰে। ৰাজতন্ত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত এই কথা প্ৰয জ্য। ছ দি আৰৱৰ
ৰজাসকলে শাসন কৰে কাৰণ জনসাধাৰণে তেওঁলোকক তেনে কৰিবলৈ
বাছলিছে বুলি নহয় কনিত্তু...

কাৰণ তেওঁলোকক জন্ম ৰাজকীয় পৰিচালিত
হ ৰাট সংঘটিত হয় ।

এই সহজ সংজ্ঞাটো পৰ্যাপ্ত নহয় । ই আমাক স "ৰবাই দিয ে
যে গণতন্ত্ৰ হৈছে জনশাসন। কনিত্তু যদি আমি এই সংজ্ঞাটো
অচিন্তাশীলভাৱে ব্যৱহাৰ কৰ তেন্তে শেষত নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰা
প্ৰায় প্ৰতিখন চৰকাৰকে গণতন্ত্ৰ বুলি ক'ম। সেইটো বৰ
বড়িৰান্ভকিৰ হ'ব। আমি তৃতীয় অধ্যায় ত জানিব পাৰিম যে
সমসাময় কি পৃথিৱীৰ প্ৰতিখন চৰকাৰে গণতন্ত্ৰ বুলি ক'ব বিচাৰে,
যদিও সেয়ে নহয় । সেইবাবেই আমি গণতন্ত্ৰ আৰু গণতন্ত্ৰৰ ভাও
ধৰা চৰকাৰৰ মাজত সাৱধান প্ৰাৰ্থক্য কৰিব লাগিব। এই সংজ্ঞাৰ
প্ৰতিটো শব্দ ভালদৰে বুজি আৰু গণতন্ত্ৰকিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বানান
কৰি আমি তেনে কৰিব পাৰ

পৰীক্ষা কৰক

আপ নাব

প্ৰগতি

চৰকাৰ।

ৰবিযি াঙে ঘৰলৈ উভতি গৈ গণতন্ত্ৰৰ ওপৰত আৰু কিছুমান বখিয়াত উদ্ধৃত সংগ্ৰহ কৰিলে। এইবাৰ তাই এইব ৰ ক ৰা
বা লখিা মানুহৰ ৰৰ নাম উল্লেখ কৰা নাছিল। তাই বিচাৰে আপুনি এইব ৰ প ি এই চিন্তাৰ ৰ কামিন ভাল বা
উপায় গী সেই বিষয় মেন্তব্য কৰক: < গণতন্ত্ৰই প্ৰতিজন
পুৰুষক নিজৰ অত্যাচাৰী হ ৰাৰ অধিকাৰ দিয ে।

< গণতন্ত্ৰ হ'ল আপ নাব একনায় কত্ববাদীসকলে আপুনি বিচিৰা বুলি ভবা কথাটো ক ৰাৰ পছিত বাছলি ৰা
শুনবিলৈ।

< মানুহৰ ন্যায় ৰ ক্ষমতাই গণতন্ত্ৰ সমভৱ কৰিত লে, কনিত্তু অন্যায় ৰ প্ৰতি মানুহৰ প্ৰৱণতাই গণতন্ত্ৰক
প্ৰয জনীয় কৰিত লে

< গণতন্ত্ৰ হৈছে এনে এক যন্ত্ৰ যি নৈশিচি কৰে যে আমি প্ৰাপ্যতকৈ ভালকৈ শাসিত নহ'ম।

< অধিক গণতন্ত্ৰৰ দ্বাৰা গণতন্ত্ৰৰ সকল বমোৰ নৰিয়ম কৰিব পাৰি

কাৰ্টুনটো প

এই কাৰ্টুনটো অংকন
কৰা হৈছিল যতেযি া ইৰাকত
আমৰেকি আৰু অন্যায়
বিশেষী শক্তিৰ উপস্থিতি
নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত
হৈছিল। এই কাৰ্টুনটো ৰকে
কৈছে বুলি আপুনি ভাব?
কযি 'গণতন্ত্ৰ'
যদিৰে লখিা হৈছে?

গণতন্ত্ৰ কি? গণতন্ত্ৰ কযি ?

৩

১.২ গণতন্ত্ৰৰ বশেষিট্য

আমি এটা সহজ সংজ্ঞাৰে আৰম্ভ কৰছোঁ য'ত গণতন্ত্ৰ হৈছে এনে এক চৰকাৰৰ বৃদ্ধি, য'ত শাসকসকলক জনসাধাৰণৰ দ্বাৰা নৰিবাচতি কৰা হয়। ইয়াৰ পৰা বহু প্ৰশ্ন উত্থাপন হয়: এই সংজ্ঞাত শাসক ক'ন? যদি ন চৰকাৰক গণতন্ত্ৰ বুলি ক'বলৈ হ'ল তেন্তে ক'ন বসি? নৰিবাচতি হ'ব লাগিব? গণতন্ত্ৰত অনৰিবাচতি বসি ই ক'নৰ সন্নিধানত ল'ব পাৰে?

গণতন্ত্ৰত বচিৰনে? ন গণতন্ত্ৰকি চৰকাৰ এখনে ক'ছোঁ সীমাৰেখাৰে কাম কৰিব লাগিব? গণতন্ত্ৰৰ বাবে নাগৰিকৰ ক'ছোঁমান অধিকাৰক সন্মান কৰাটো প্ৰথম জৰুৰী নকো?

ক'ছোঁমান উদাহৰণৰ সহায়ত এই প্ৰশ্নটি প্ৰশ্নৰ ওপৰত বচিচেনা কৰা যাওক।

পাকিস্তানত ১৯৯৯ চনৰ অক্টোবৰ মাহত জনেৰেলে পাৰভজে মুশাৰফে সামৰকি

কনেধেৰণৰ নৰিবাচনে গণতন্ত্ৰকি নৰিবাচন গঠন কৰে? নৰিবাচনক গণতন্ত্ৰকি বুলি গণ্য কৰিবলৈ ক'ন চৰ্ত পূৰণ কৰিব লাগিব?

অভ্যুত্থানৰ নতুনত্ব দখি তেওঁ গণতন্ত্ৰকিভাৱে নৰিবাচতি চৰকাৰ এখন উফৰাই নজিকৈ দেশৰ 'মুখ্য কাৰ্যবাহী' ঘ'ষণা কৰে। পছিলৈ তেওঁ নজিৰ পদবী সলনকিৰি ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে ২০০২ চনত দেশত গণভোট

অনুমতি কৰি পাঁচ বছৰৰ বাবে বৃদ্ধিৰ অনুমতি প্ৰদান কৰে। পাকিস্তানৰ সংবাদ মাধ্যম, মানৱ অধিকাৰ সংগঠন আৰু গণতন্ত্ৰ

শাসক নৰিবাচন কৰিব পৰা বা শাসক হিচাপে নৰিবাচতি হ'ব পৰা মানুহ ক'ন?

ইয়াত প্ৰতিজন নাগৰিকক সমান ভিত্তিত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা উচিত নকো? গণতন্ত্ৰই একাংশ নাগৰিকক এই অধিকাৰ অস্বীকাৰ কৰিব পাৰনে? শেষত গণতন্ত্ৰ কনেধেৰণৰ চৰকাৰ? নৰিবাচতি শাসকসকলে যাঁ কৰিব পাৰনে

কৰ্মীসকলে ক'ন য'ত গণভোটৰ আধাৰত...

ছবিখি ১ পশ্চিমি এছিয়াৰ এখন সৰু দেশ। শাসকীয় বাঘ ১খ পাৰ্টি আৰু ইয়াৰ ক'ছোঁমান সৰু সৰু মতিৰ দল সৰৈ দেশত একমাত্ৰ দলৰ অনুমতি এই কাৰ্টুন চীন বা মক্কেসকি ৰ ক'ছোঁতে প্ৰথম জ'হ'ব পাৰে বুলি আপুনি ভাবনে? ক'নকৰে পাতৰ মুকুট

গণতন্ত্ৰৰ ওপৰত ইংগতি?

এই কাৰ্টুনট লটেনি
আমৰেকাৰ পৰ্যবেক্ষণপত
অংকন কৰা হৈছিল। পাকিস্তানৰ
পৰিস্থিতিত প্ৰথম জয় বুলি
আপুনি ভাবনে? আন দেশৰ কথা
ভাবি চাওক য'ত এই কথা
প্ৰথম জয় হ'ব পাৰে?

আমাৰ দেশত কতযি বা
এনেকুৱা হয় নকো?

অসাধুতা আৰু প্ৰৱঞ্চনা। ২০০২ চনৰ আগষ্ট মাহত তেওঁ পাকিস্তানৰ
সংবিধান সংশোধন কৰা 'আইনী কাঠামো আদৰ্শ' জাৰি কৰে। এই
আদৰ্শ অনুসৰি ৰাষ্ট্ৰপতি ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু প্ৰাদেশিক
বিধানসভাক বৰ্ষাস্ত কৰিব পাৰে। অসামৰিক মন্ত্ৰীসভাৰ কাম-কাজৰ
তত্ত্বাবধানত থাকে ৰাষ্ট্ৰীয় নিৰাপত্তা পৰিষদ য'ত সামৰিক
বৰ্ষাৰ আধিপত্য থাকে। এই আইনখন গৃহীত হ'ব পাৰে পছিত
ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু প্ৰাদেশিক বিধানসভাৰ নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হয়।
গতকি পাকিস্তানত নিৰ্বাচন হৈছে, নিৰ্বাচতি প্ৰতিনিধিৰি কিছু ক্ষমতা
আছে। কনিতু চুড ন্ত ক্ষমতা সামৰিক বৰ্ষা আৰু স্বৰ্ণ
জনেৰেলে মুশ্বাৰফৰ ওপৰত আছিল।

এই সকল বৰ্ষাৰ বাবে
ইমানহে দূৰৈ।

গণতন্ত্ৰৰ
সকল বৰ্ষাৰ শাসক আৰু
চৰকাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল
নকো? গণতান্ত্ৰিক
শ্ৰেণীক ঠাৱ কৰা
ক'ব পাৰনি? নো গণতান্ত্ৰিক
পৰিচাল?

সুপ্ৰস্তুতভাৱে জনেৰেলে মুশ্বাৰফৰ অধীনত পাকিস্তানক গণতন্ত্ৰ
বুলি ক'ব নালাগে তাৰ বহু কাৰণ আছে। কনিতু ইয়াৰে এটাৰ ওপৰত
গুৰুত্ব দিওঁ আহক। পাকিস্তানত শাসকসকলক জনসাধাৰণে নিৰ্বাচতি
কৰে বুলি ক'ব পাৰনি? একবোৰে নহয়। মানুহে হয় ত ৰাষ্ট্ৰীয়
আৰু প্ৰাদেশিক বিধানসভালৈ নিজৰ প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচতি কৰছিল
কনিতু সেই নিৰ্বাচতি প্ৰতিনিধিসকল প্ৰকৃততে...

গণতন্ত্ৰ ক'ব? গণতন্ত্ৰ ক'ব ?

শাসকসকল। চুড ন্ত সদিধান্ত ল'ব ন পাৰে। চুড ন্ত সদিধান্ত
ল'ব পাৰে ক্ষমতা সনো বৰ্ষা। আৰু জনেৰেলে মুশ্বাৰফৰ ওপৰত
আছিল আৰু তেওঁলৈ কৰ ক ন এজনক জনসাধাৰণে নিৰ্বাচতি
কৰা নাছিল। বহু একনায কত্ববাদ আৰু ৰাজতন্ত্ৰত এনেকুৱা হয়।
আনুষ্ঠানিকভাৱে তেওঁলৈ কৰ এখন নিৰ্বাচতি সংসদ আৰু চৰকাৰ আছে
যদিও আচল ক্ষমতা নিৰ্বাচতি ন হ ৰাসকলৰ হাতত।

কহেখনমান দেশত আচল ক্ষমতা কিছু বাহ্যিক শক্তিব সৈতে আছিল
আৰু স্থানীয় ভাৱে নিৰ্বাচতি প্ৰতিনিধিৰি সৈতে নাছিল। ইয়াৰ
জনশাসন বুলি ক'ব ন পাৰি।

ইয়াৰ দ্বাৰা আমাক প্ৰথম বৰ্ষাষ্টিয় প্ৰা যায়। গণতন্ত্ৰত
চুড ন্ত সদিধান্ত গ্ৰহণৰ ক্ষমতা জনসাধাৰণে নিৰ্বাচতি কৰাসকলৰ
ওপৰত থাকিব লাগিব।

মুক্ত আৰু ন্যায্য নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়া গতি চীনত দেশখনৰ

সংসদ নিৰ্বাচনৰ বাবে প্ৰতিপাদিত

বছৰৰ মূৰে মূৰে নথি মতিভাৱে নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হয়, যাক
ক ৰাংগুও বনেমনি দৰৈয়া ১৩ ডাফুই (ৰাষ্ট্ৰীয় জনগণ কংগ্ৰেছে)
বুলি ক'ব পাৰি।

ৰাষ্ট্ৰীয় পপিলছ কংগ্ৰেছেৰ ক্ষমতা আছে দেশৰ ৰাষ্ট্ৰপতি
নথি গ কৰাৰ ক্ষমতা। ইয়াৰ প্ৰায় ৩ হাজাৰ সদস্যই সমগ্ৰ
চীনৰ পৰা নিৰ্বাচতি হৈছে। কিছুমান সদস্যক সনোবাহিনীয়ে নিৰ্বাচতি
কৰে। নিৰ্বাচনত প্ৰতিনিধিত্ব কৰাৰ আগতে এজন প্ৰাৰ্থীক চীনৰ
কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ অনুমতি দিব লাগিব। চীনৰ কমিউনিষ্ট
পাৰ্টিৰ সদস্য বা ইয়াৰ মতিৰ আঠটা সত্ত্ব দলৰ সদস্যসকলকহে বছৰত
অনুষ্ঠিত নিৰ্বাচনত প্ৰতিনিধিত্ব কৰিবলৈ অনুমতি দিয়া হৈছে।

২০০২-০৩ চন। চৰকাৰখন সদায় কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ দ্বাৰা গঠিত।

১৯৩০ চনত স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পছিম পৰা মক্কেসকি ত
প্ৰতি বছৰৰ মূৰে মূৰে নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰি ৰাষ্ট্ৰপতি নিৰ্বাচন
কৰা হয়। দেশখন কতযি ১৩ সামৰিক বা একনায কত্ববাদী শাসনৰ
অধীন হ'ব নাই। কনিতু ২০০০ চনলৈকে প্ৰতিটি নিৰ্বাচনতে ক

পৰিআৰ আই (প্ৰত্নস্থানকি বপিল্লী দল) নামৰ দলটো। বৰি ধী দলসমূহে
নৰিবাচনত প্ৰত্নস্থানকি কৰিছিল ঠিকিই, কনিতু কতেযি। ১৩ জয় ১
হ'বলৈ সক্ষম নহ'ল। নৰিবাচনত জয় ১ হ'বলৈ পৰিআৰ আইযে বনু লতেবো
ক শল ব্যৱহাৰ কৰা বুলি জনা গৈছিল। চৰকাৰী কাৰ্যালয়ত কৰ্মৰত
সকলৱেই ইয়াৰ দলীয় সভাত উপস্থিতি থাকিবলগীয়া হৈছিল।

চৰকাৰী বদ্যিালয়ৰ শিক্ষকে অভিজ্ঞকক পৰিআৰ আইক ভোট দিবলৈ
বাধ্য কৰাইছিল। বৰি ধী ৰাজনৈতিক দলৰ সমালোচনাৰ বাহিৰে সংবাদ
মাধ্যমে বহুলাংশে আওকাণ কৰিছিল।

কতেযি। ইয়াৰ অন্তিম মুহূৰ্ততে ভোটগ্ৰহণ কৰেদৰেৰে এঠাইৰ পৰা আন
ঠাইলৈ স্থানান্তৰিত কৰা হৈছিল, যাৰ বাবে ৰাইজৰ ভোটদানত অসুবিধা
হৈছিল।

প্ৰাৰ্থীৰ বাবে প্ৰচাৰ অভিযানত পৰিআৰ আইয়ে বৃহৎ পৰমাণৱৰ্ণ ধন ব্যয়
কৰিছিল।
ওপৰত বৰ্ণনা কৰা নৰিবাচনক মানুহে নিজৰ শাসক নৰিবাচন কৰাৰ
উদাহৰণ হিচাপে গণ্য কৰা উচিত নকৈ? এই উদাহৰণৰ পৰিআৰ আইয়ে
অনুভৱ পাওঁ যি আমিনৱাৰ। ইয়াত বহু সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে। চীনত
নৰিবাচনে জনসাধাৰণক কনিগুৰুতৰ পছন্দৰ সুবিধা প্ৰদান নকৰে।

তওঁলক শাসকীয় দল আৰু ইয়াৰ অনুমোদনপ্ৰাৰ্থীক বাছনি
ল'ব লাগিব।
এইটো ক'আৰ্মি পছন্দ বুলি ক'ব পাৰি নে? মেক্সিকান উদাহৰণত মানুহৰ
সঁচাকৈয়ে পছন্দ আছিল যি নেগাছিল যদিও কাৰ্যকৰীত্বত তওঁলক
হাতত কনিবকিল্প নাছিল। মানুহে বৰি ধী হ'লেও শাসকীয় দলটোক
পৰাস্ত কৰিব পৰা নাছিল। এইবোৰ ন্যায্য নৰিবাচন নহয়।

এইদৰে আমৰি গণতন্ত্ৰৰ বিষয়ে আমাৰ বুজাবুজিত দ্বিতীয়টো
বিশেষত্ব যোগ কৰিব পাৰি।
যিকনি ধৰণৰ নৰিবাচন অনুষ্ঠিত কৰাটোৱেই যথেষ্ট নহয়। নৰিবাচনে
ৰাজনৈতিক বকিল্পৰ মাজত প্ৰকৃত বাছনি আগবঢ়াব লাগিব। আৰু মানুহে
এই পছন্দ ব্যৱহাৰ কৰা বৰ্তমানৰ শাসকসকলক আঁতৰি ৰাখিবলৈ সক্ষম হ'ব
লাগে, যদিহে তওঁলকে ইচ্ছা কৰে। গতিকে, গণতন্ত্ৰ এটা মুক্ত আৰু নিকা
নৰিবাচনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিবলৈ উঠিব লাগিব য'ত বৰ্তমান
ক্ষমতাত থকা সকলৰ পৰাজয়ৰ উচিত সম্ভাৱনা আছে। গণতন্ত্ৰকি
নৰিবাচনৰ বিষয়ে আমৰিও নং অধ্যায়ত অধিক জানিব পাৰিম।

এই কাৰ্টুনৰ নাম আছিল
‘গণতন্ত্ৰৰ গৰি
তলা’ আৰু প্ৰথম প্ৰকাশ
পাইছিল লটেনি আমৰেকাৰ
এখন প্ৰকাশনত।
ইয়াত মানবিশিষ্টক
বুজায়? এই কাৰ্টুন
ভাৰতত প্ৰথম জয় হ'ব
পাৰনে?

এজন ব্যক্তি, এজন ব্যক্তি, এজন ব্যক্তি, এটা ভোট, এটা
মূল্য এক মূল্য এটা মূল্য

ইয়াৰ আগতে আমৰিপৰিআৰ আইছিল যি গণতন্ত্ৰৰ সংগ্ৰাম কনেকেই
সাৰ্বজনীন প্ৰাপ্তবয়স্ক ফ্ৰেণ্ডচাইজৰি চাহিদাৰ সৈতে জড়িত
আছিল।
এই নীতি এতিয়া প্ৰায় সমগ্ৰ বিশ্বতে গ্ৰহণ্য গৃহীত হৈছে। তথাপিও
ভোটৰ সম অধিকাৰ অস্বীকাৰ কৰাৰ বহু দৃষ্টান্ত আছে।

২০১৫ চনলৈকে চাৰি আৰু মহিলাৰ ভোটাধিকাৰ নাছিল।
ইষ্টনয়িই নিজৰ নাগৰিকত্বৰ নয়িই মেন্দেৰে বনাইছে যি
বাছনিৰ সংখ্যালঘুৰ অন্তৰ্গত লকসকলে ভোটাধিকাৰ লাভ কৰাত
অসুবিধা পাইছে।

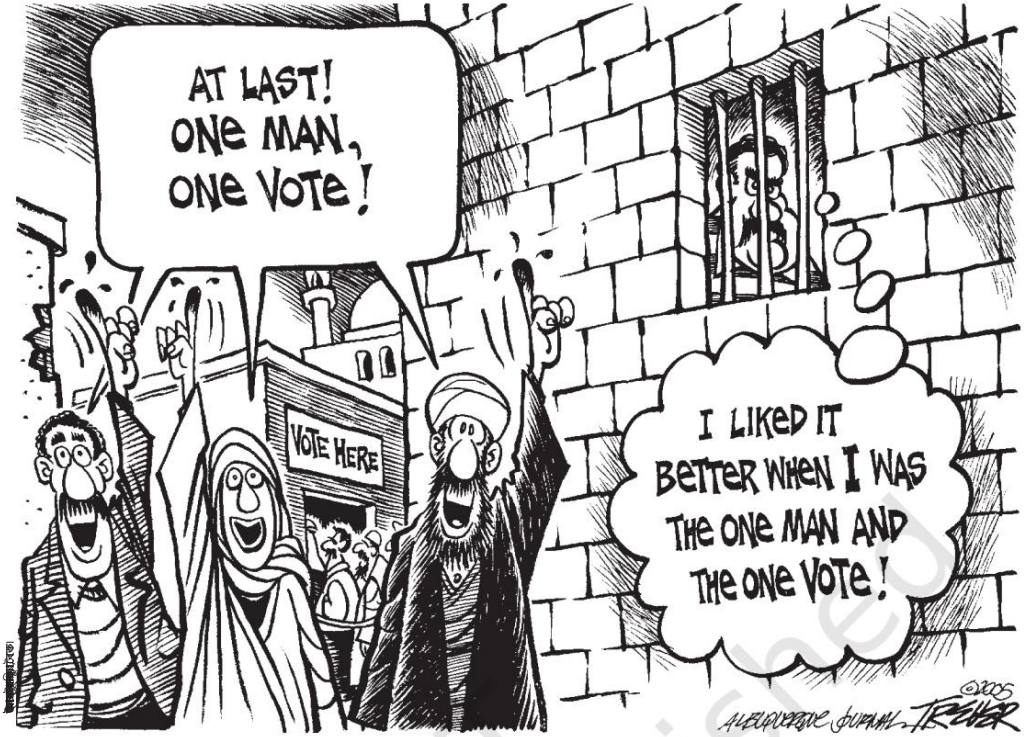
ফজিতি নৰিবাচনী ব্যৱস্থা এনেকুৱা যি ভাৰতীয় ফজিৰি ভোটক
খলিঞ্জীয়া। ফজিৰি ভোটৰ মূল্য বহু।

গণতন্ত্ৰৰ ৰাজনৈতিক সমতাৰ এক মলিন নীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি
গলি উঠিছে। সেইটোৱে আমাক গণতন্ত্ৰৰ তৃতীয়টো বিশেষত্ব
দিয়ে: গণতন্ত্ৰত প্ৰতিনিধিত্ব প্ৰাপ্তবয়স্ক নাগৰিকৰ এটাকৈ ভোট
থাকিব লাগিব আৰু প্ৰতিটো ভোট এটা মূল্য থাকিব লাগিব। ইয়াৰ
বিষয়ে আমৰিও নং অধ্যায়ত অধিক পৰিআৰ আই।

এই কাৰ্টুনত ছাদ্দাম হুছেইনৰ
শাসন ব্যৱস্থা উৎখাত হ'ব বাৰ
পছিত অনুষ্ঠতি
হ'ব। ইয়াকৰ নৰ্বাচনৰ বিষয়
তওঁক কাৰাগাৰৰ আঁৰত
দেখুওৱা হৈছে। কি কৰি...

কাৰ্টুনকাৰে ইয়াক
কৈছে? এই অধ্যায়
প্ৰথম কাৰ্টুনৰ সৈতে
এই কাৰ্টুনৰ বাৰতা তুলনা
কৰক।

১৯৫৮ চনত ইয়াত স্বাধীনতা লাভ কৰে।

চৰকাৰে ইয়াত বৰিদ্ধিৰে ইয়াত সাংবাদিকসকলক হাৰাশাস্তি
কৰিছিল। চৰকাৰে ইয়াত বৰিদ্ধিৰে ইয়াত কছিয়ান আদালতৰ বায় ক
আওকাণ কৰি নিয়ায়। ধীশক হৈচো প্ৰশ
গ কৰিছিল। ২০১৭ চনত
তওঁক কাৰাগাৰৰ পৰা আঁতৰাই দিয়া হৈছিল।

তেতিয়া ইয়াত পৰাই দেশখনত স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ নতুনতৰ দিয়া হৈছিল।
জানু-পৰিফৰ শাসন চলি আহিছে। ইয়াত নতুনতৰ বৰাৰ্ট মুগাবই
স্বাধীনতাৰ পছিত পৰা দেশখন শাসন কৰিছিল। নৰ্বাচন নথি মীয়া কট
অনুষ্ঠতি হৈছিল আৰু সদায় জানু-পৰিফে জয় হৈছিল। ৰাষ্ট্ৰপতি
মুগাবে জনপ্ৰিয় আছিল যদিও নৰ্বাচনত অন্যায় প্ৰথাও ব্যৱহাৰ
কৰিছিল। বছৰ বছৰ ধৰি তওঁৰ চৰকাৰে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ক্ষমতা বৃদ্ধি
কৰি তওঁক কম জবাবদহি কৰিবলৈ সংবিধানখন কহিবাবাৰ সলনি
কৰিছিল। বৰি দলৰ কৰ্মীক হাৰাশাস্তি কৰাৰ লগতে তওঁলৈ কৰ
বঠৈকত ব্যাঘাত জন্মে। চৰকাৰৰ বৰিদ্ধিৰে বাজুৱা প্ৰতবিদ আৰু
বক্সি ভাৰেই ঘাষণা।

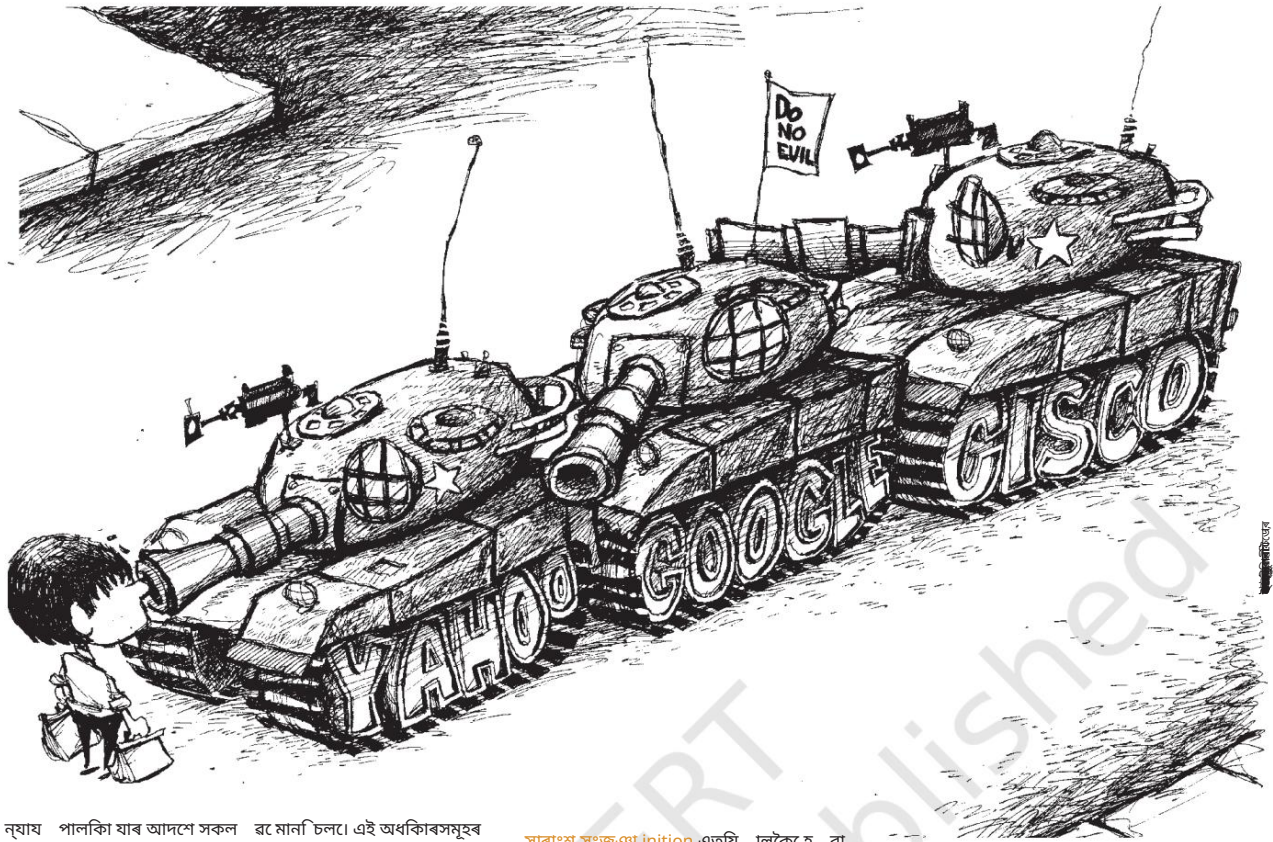
জিম্বাবুৱাৰে উদাহৰণে দেখুৱাইছে যে গণতন্ত্ৰত শাসকসকলৰ
জনপ্ৰিয় অনুম দন প্ৰশ জন্মী, কনি্তু সয়ে। যথেষ্ট
নহয়। জনপ্ৰিয় চৰকাৰৰ অগণতান্ত্ৰিক হ'ব পাৰে। জনপ্ৰিয়
নতো স্বৰোচাৰী হ'ব পাৰে। যদি আমি গণতন্ত্ৰৰ মূল্যায়ন কৰি
বচিৰ তন্ত্ৰে নৰ্বাচনলৈ চ'ৰাট গুৰুত্বপূৰ্ণ। কনি্তু নৰ্বাচনৰ
আগত আৰু পছিত চ'ৰাট ও সমানেই গুৰুত্বপূৰ্ণ। নৰ্বাচনৰ আগৰ
সময় ছ'ৰাত ৰাজনৈতিক বৰি ধতিকে ধৰি স্বাভাৱিক ৰাজনৈতিক
কাৰ্যকলাপৰ বাবে যথেষ্ট ঠাই থাকিব লাগে। ইয়াত বাবে ৰাষ্ট্ৰৰই
নাগৰিকৰ কছিয়ান মালিক অধিকাৰক সন্মান কৰিব লাগিব। তওঁলৈ ক
চিন্তা কৰিবলৈ, মতামত ৰাখিবলৈ, ৰাজহুৱাভাৱে এইবৰ প্ৰকাশ
কৰিবলৈ, সংঘ গঠন কৰিবলৈ, প্ৰতবিদ কৰিবলৈ আৰু অন্যান্য
ৰাজনৈতিক পদক্ষেপে ল'বলৈ স্বাধীন হ'ব লাগে। আইনৰ দৃষ্টি
সকল ৰে সমান হ'ব উচিত। এই অধিকাৰসমূহ এজন নৰ্বিদলীয়া ই
সুৰক্ষিত কৰিব লাগিব।

জিম্বাবুৱাৰে কথা কহি
ক'ব? আমাৰ নজিৰ দেশৰ বহু
ঠাইৰ পৰা একধৰণৰ প্ৰতবিদে
প ছিল।। সয়ে বহিয
আমি কহি আল চনা
নকৰ ?

ৰাষ্ট্ৰপতি সমাল চনা কৰাৰ অধিকাৰ সীমিত কৰি ৰখা আইন এখন
আছিল। টলেভিছিন আৰু ৰেডিঅ' চৰকাৰৰ নথি ন্ত্ৰণত আছিল আৰু
কৱেল শাসকীয় দলৰ সংস্কৰণহে দছিল। স্বতন্ত্ৰৰ বাতৰি কাকত
আছিল যদিও...

গণতন্ত্ৰ কি? গণতন্ত্ৰ কহি ?

ন্যায় পালকি যাব আদশে সকল ব্রহ্মমান চলি। এই অধিকাৰসমূহৰ
বৰ্ষিয আমি ৫ নং অধ্যায় ত অধিক প মি।

ঠকি তনেন্দেৰে নৰিবাচনৰ পছিত চৰকাৰ এখন চল ব্ৰাৰ ধৰণত
প্ৰয জয় কঙ্কিমান চৰত আছে। গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰ এখনে নিজৰ
ইচ্ছামতে কৰবিন ব্ৰাৰে, কৰেল নৰিবাচনত জয় শীহ ব্ৰাৰ বাবহে।
ইযাৰ কঙ্কিমান ম লকি নযি মক সন্মান কৰবি লাগবি। বশিষেকট
সংখ্যালঘুসকলৰ প্ৰতী কঙ্কিমান নশিচয় তাক সন্মান কৰবি লাগবি।
প্ৰতটি ডাঙৰ সন্মানতই ধাৰাবাহিকভাৱে আল চনাৰ মাজৰে যাব
লাগে। প্ৰতজিন বৰ্ষিয বৰীযাৰ সংবধান আৰু আইনৰ দ্বাৰা
নৰিধাৰতি কঙ্কিমান অধিকাৰ আৰু দায় ত্বিৰ আছে। ইযাৰে
প্ৰত্যেকেই কৰেল জনসাধাৰণৰ ওচৰত নহয়, আন আন স্বতন্ত্ৰ
বৰ্ষিযাৰ প্ৰততি জবাবদাহি। ইযাৰ বৰ্ষিয আমি ৪ নং অধ্যায় ত
অধিক প মি।

এই দুয় টা দশি আমাক গণতন্ত্ৰৰ চতুৰ্থ আৰু চূড়ান্ত
বশিষিটয় দযি: সাংবধানিক আইন আৰু নাগৰিকৰ অধিকাৰৰ দ্বাৰা
নৰিধাৰতি সীমাৰ ভিতৰত গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰে শাসন কৰে।

সাৰাংশ সংজ্ঞা Inition এতযি লকৈ হ ৰা

আল চনাৰ সাৰাংশ দৰ্শি।

আমি এটা সহজ সংজ্ঞাৰে আৰম্ভ কৰছিলি যি গণতন্ত্ৰ হৈছে
এনে এক চৰকাৰৰ প্ৰকাৰ, য'ত শাসকসকলক জনসাধাৰণে নৰিবাচতি
কৰে। আমি দেখিলি "যে এই সংজ্ঞাটো পৰ্যাপ্ত নহয় যদিহে
আমি ইয়াত ব্যৱহৃত কঙ্কিমান মূল শব্দৰ ব্যাখ্যা নদিওঁ। ধাৰাবাহিক
উদাহৰণৰ জৰিয়তে আমি চৰকাৰৰ ৰূপ হিচাপে গণতন্ত্ৰৰ চাৰটি
বশিষিটয়ৰ কাম কৰিলি"। সেই অনুসৰি গণতন্ত্ৰ হৈছে এনে এক
চৰকাৰৰ প্ৰকাৰ য'ত:

জনসাধাৰণৰ দ্বাৰা নৰিবাচতি শাসকসকলে সকল ডাঙৰ ডাঙৰ
সন্মানিত লয়; নৰিবাচনে জনসাধাৰণক
বৰ্তমানৰ শাসকক সলনি কৰাৰ এক পছন্দ আৰু ন্যায্য সুযোগ
প্ৰদান কৰে; এই পছন্দ আৰু সুযোগ সকল জনসাধাৰণৰ বাবে
সমান ভিত্তিত উপলব্ধ; আৰু এই পছন্দৰ ব্যৱহাৰে
সংবধানৰ মূলকি নযি ম আৰু নাগৰিকৰ অধিকাৰৰ দ্বাৰা সীমিত
চৰকাৰৰ সৃষ্টি কৰে।

চীন চৰকাৰে 'গুগল' আৰু
'যাহু'ৰ দৰে জনপ্ৰিয়
ৱেবছাইটত বাধা আৰু প
কৰি ইণ্টাৰনেটে তথ্যৰ
মুক্ত প্ৰবাহ বন্ধ কৰি দযি।
টংক আৰু এজন নৰিস্ত্ৰ
ছাত্ৰৰ ছবযি পেঠকক
চীনৰ শহেতীয়া ইতিহাসৰ আন
এক বৃহৎ পৰঘিটনাৰ কথা
মনত পলোই দযি। সেই
অনুষ্ঠানটোৰ বৰ্ষিয জোনি
লওক।

পৰীক্ষা কৰক
আপ নাৰ
প্ৰগতি

কাম কৰা বা গণতন্ত্ৰক অস্বীকাৰ কৰাৰ এই পাঁচটা উদাহৰণ প ক। এইব ৰৰ প্ৰতি ক ওপৰত আল চনা কৰা গণতন্ত্ৰৰ প্ৰাসংগিক বৈশিষ্ট্যৰ সৈতে মিলিওক।

উদাহৰণ

বৈশিষ্ট্য

ভূটানৰ ৰজাই ঘ ষণা কৰিছে যে ভৱিষ্যতে তেওঁক নৰিবাচনি প্ৰতিনিধি ে দিযি । পৰামৰ্শৰ দ্বাৰা তেওঁক পৰিচালিত কৰা হ'ব।

আইনৰ শাসন

ভাৰতৰ পৰা প্ৰব্ৰজন কৰা বহু তামিল শ্ৰমিক শ্ৰীলংকাত ড টাধিকাৰ দিযি । হ ৰা নাছিল।

অধিকাৰৰ প্ৰতি সন্মান

ৰজাই ৰাজনৈতিক সমাৱেশে, বন্ধি ড আৰু সমাৱেশে নৰিধোজ্ঞা আৰ প কৰিছিল।

এজন ব্যক্তি এক ড ট এক মূল্য

ভাৰতীয় উচ্চতম ন্যায়ালয় ে বহিৰ বহিৰাঙ্গীৰ ভংগ কৰাট অসাংবিধানিক বুলি ৰায় দিযি ে।

মুক্ত আৰু নিকা
নৰিবাচনী প্ৰতি গতি

বাংলাদেশৰ ৰাজনৈতিক দলসমূহে নৰিবাচনৰ সময় ত দেশে নৰিপক্ষে চৰকাৰে শাসন কৰি লাগে বুলি একমত প্ৰকাশ কৰিছে।

নৰিবাচনি নতৰ ডাঙৰ ডাঙৰ
সন্ধিধান্ত

১.৩ গণতন্ত্ৰ কয়ি ?

মডেম লিঙিহৰ ক্লাছত তৰ্ক-বিতৰ্কৰ সৃষ্টি হয় ।
গণতন্ত্ৰ কিসেই বিষয় ে আগৰ শতাব্দীত প ুৱাই
শেষ কৰি তাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সুধিছিল যে
গণতন্ত্ৰক চৰকাৰৰ সৰ্ব ত্তম ৰূপ বুলি ভাবে নেকি?

জনী: যি হৈ নহওক, ইয় ৰ পৰা কনেকেই পাৰ্থক্য আহি পৰে?
কথাট হ'ল এইট ৰহৈ চৰকাৰৰ সৰ্ব ত্তম ৰূপ হ'ব ন ৰাৰে।
গণতন্ত্ৰৰ সকল ব ৰহৈ বসিংখলতা, অস্থিৰতা, দুৰ্নীতি আৰু
ভণ্ডামি। ৰাজনীতিবিদসকলে নজিৰ মাজতে কাজিযি । কৰে। দেশে
প্ৰতি ক নযত্ন লয় ?

সকল ৰে কবি এটা ক'বলগীয়া । আছিল।

পইমন: গতকি, তাৰ পৰিৱৰ্তে আমাৰ কি থাকিব লাগে? ব্ৰটিছি শাসনলৈ
উভতি যাওক? এই দেশে শাসন কৰিবলৈ কল্পিয়ান ৰজাক নিমিত্ৰণ
কৰা?

গণতন্ত্ৰকি গণতন্ত্ৰৰ গুণৰ ওপৰত বিতৰ্ক কৰা

য লাগে: আমি এখন

ৰ জ: মই নাজান । মই ভাব এই দেশে যি লাগে সেয়ে । হ'ল এজন
শক্তিশালী নত, এনে এজন ব্যক্তি যি ে নৰিবাচন আৰু সংসদক
লৈ আমনি কৰি নালাগে। এজন নতৰ হাতত সকল ক্ৰমতা
থাকিব লাগে। দেশে স্বাৰ্থত যি লাগে তাক কৰি পাৰিব লাগে।
কৰেল সেইট ৰহৈ এই দেশে পৰা দুৰ্নীতি আৰু দৰিদ্ৰতা দূৰ কৰিব
পাৰে।

গণতন্ত্ৰকি দেশে বাস কৰ "। সমগ্ৰ বসিবতে মানুহে গণতন্ত্ৰ
বচিৰে। আগতে যি ৰ দেশে গণতন্ত্ৰকি নাছিল, সেইব ৰ দেশে
এতিয় । গণতন্ত্ৰকি হৈ পৰিছে। সকল মহান ব্যক্ত্যি ে
গণতন্ত্ৰৰ বিষয় ে ভাল ভাল কথা কৈছে। গণতন্ত্ৰ য ে সৰ্ব ত্তম
সেয়ে । স্পষ্ট নহয় নে? এই বিষয় ে আমি বিতৰ্ক কৰাৰ
প্ৰয জন আছনে?

ক ন বাই চপ্ৰিউঠলি: তাক একনায় কত্ববাদ ব লে

হয় : সেই ব্যক্ত্যিনে যদি এই সকল ব ৰ পাৰাৰ নজিৰ আৰু
পৰ্যিালৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে তেন্তে কি হ'ব?
নজি দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত হ'লে কি হ'ব?

ৰ জ: মই কৰেল সৎ, আন্তৰিকি আৰু শক্তিশালী নতৰ কথা কৈছে ।

টাংকনি: কনিতু লিঙি মডোমে কৈছিল যে আমি কবি এটা বখিয়াত
বুলিযি হৈ গ্ৰহণ কৰা উচিত নহয় , কৰেল বাকী সকল ৰে মানি
ল ৰাৰ বাবেই। সকল ৰে ভুল পথ অনুসৰণ কৰাট সম্ভৱ
নহয় নে?

হয় : কনিতু সেয়ে । ন্যায্য নহয় । আপুনি প্ৰকৃত গণতন্ত্ৰক

আদৰ্শ একনায় কত্ববাদৰ সৈতে তুলনা কৰিছে।

আমি এটা আদৰ্শক এটা আদৰ্শৰ সৈতে তুলনা কৰা উচিত, বাস্তৱক
বাস্তৱৰ সৈতে তুলনা কৰা উচিত। গৈ বাস্তৱ জীৱনত

একনায় কত্ববাদীৰ অভিলেখে পৰীক্ষা কৰক। তেওঁল ক
আটাইতকৈ দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত, স্বাৰ্থপৰ আৰু নৰিধুৰ। মাথ " এই
বিষয় ে আমি জানিব ন ৰাৰ । আৰু তাত কৈ বয়ে । কথাট
হ'ল, আপুনি সেইব ৰৰ পৰা মুক্তও পাৰ ন ৰাৰে।

মই লিঙি মডোমৰ

ক্লাছত থাকিব বচিৰ ! সেইট
গণতন্ত্ৰকি শ্ৰণীক ঠা যনে
লাগে।

নহয় নে?

জনী: হয় , আচলতে ভুল পথ। গণতন্ত্ৰই আমাৰ দেশলৈ কি আনছে?
সাত দশক গণতন্ত্ৰ আৰু দেশে ইমান দৰিদ্ৰতা।

ৰবিযি ৷: কনিতু ইয় ৰ লগত গণতন্ত্ৰকি কিসম্পক? গণতন্ত্ৰকি
হ ৰাৰ বাবেই আমাৰ দৰিদ্ৰতা আছ নে গণতন্ত্ৰ হ ৰাৰ
পছিত আমাৰ দৰিদ্ৰতা আছে?

গণতন্ত্ৰ কয়ি? গণতন্ত্ৰ কয়ি ?

মডেম লিভি হে আগুৰহৰে এই আল চনা শুনি আছিল। এতিয়া তেওঁ তেওঁ
খ জ দিলে “আপ নাল ক সকল ৰে ইমান আবগিকিভাৱে তৰ্ক
কৰা দেখি মই আনন্দিত হৈছিল।

ক ন শূদ্র আৰু ক ন ভুল নাজান। সেইটো আপ নাৰ বাবে খতিয়ান
ল ৰাৰ বাবে।
কিন্তু মই অনুভৱ কৰিলি যে আপ নাল ক সকল ৰে নেজিৰ মনৰ
কথা ক’ব বচিৰাছিল। ক ন বাই আপ নাক বাধা দিবলৈ চেষ্টা কৰিলে
বা ক ন বাই আপ নাৰ অনুভৱৰ কথা ক ৰাৰ বাবে শাস্তি দিলে
হয় ত আপ নাৰ বহুত বয়ে লাগিছিল। গণতান্ত্ৰিক নথকা দেশত
আপুনি তেনেকৈ কৰিব পাৰিবনে? গণতন্ত্ৰৰ বাবে সেয়ে তাল যুক্তি
নকো?”

গণতন্ত্ৰৰ বৰিদ্ধে যুক্তি

এই কথা-বতৰাত আমাৰ নিম্ন মতিভাৱে গণতন্ত্ৰৰ বৰিদ্ধে শূনা বহুভাগ
যুক্তি ই আছে। এই যুক্তিৰ ৰৰ কল্পিতমানৰ ওপৰত চকু ফুৰাওঁ
আহক: গণতন্ত্ৰত নতোসকল সলনি হৈ থাকে। ইয়াৰ ফলত
অস্থিৰতাৰ সৃষ্টি হয়।

গণতন্ত্ৰৰ সকল ৰ ৰহৈ ৰাজনৈতিক প্ৰতিযোগিতা আৰু
ক্ৰমতাৰ খলো। নৈতিকতাৰ ক ন পৰিসৰ নাই।

গণতন্ত্ৰত ইমানব ৰ মানুহৰ পৰামৰ্শ ল’বলগীয়া হয় যে
ইয়াৰ ফলত পলম হয়।

নৰিবাচনি নতেই জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থ নাজান। ইয়াৰ ফলত
বয়ে তালি সন্ধিান্ত ল ৰা হয়।

গণতন্ত্ৰই দুৰ্নীতিৰ সৃষ্টি কৰে কাৰণ ই নৰিবাচনী
প্ৰতিযোগিতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি লৈ উঠে।
সাধাৰণ মানুহে নাজানে তেওঁলোক ৰ বাবে কি ভাল; তেওঁলোক
এক সন্ধিান্ত ল ৰা উচিত নহয়।

গণতন্ত্ৰৰ বৰিদ্ধে আন কল্পিতমান যুক্তি আছে যে যি ৰ আপুনি
ভাবিব পাৰে? এই যুক্তিসমূহৰ ভিতৰত ক নট যুক্তি মূলতঃ
গণতন্ত্ৰৰ ক্ৰমতন্ত্ৰত প্ৰযজ্য? যিক ন ধৰণৰ চৰকাৰৰ
অপব্যৱহাৰৰ ক্ৰমতন্ত্ৰত ইয়াৰে ক নট প্ৰযজ্য হ’ব পাৰে?
ইয়াৰে ক নট ৰ লগত আপুনি একমত?

স্পষ্টভাৱে গণতন্ত্ৰৰ সকল সমস্যাৰ যাদুকৰী সমাধান নহয়। ই
আমাৰ দেশৰ লগতে পৃথিৱীৰ আন আন ঠাইত দৰিদ্ৰতাৰ অন্ত পলোব
পৰা নাই। চৰকাৰৰ ৰূপ হটাই গণতন্ত্ৰই সেইটো হে নশিচি কৰে

মানুহে নেজিৰ সন্ধিান্ত নজিহে লয়।

ইয়াৰ দ্বাৰা তেওঁলোক ৰ সন্ধিান্ত যে ভাল হ’ব তাৰ নশিচ্য তা নাই।
মানুহে ভুল কৰিব পাৰে। এই সন্ধিান্তৰ ৰত জনসাধাৰণক জড়িত
কৰিলেই নতন্ত্ৰ দয়ি

সন্ধিান্ত গ্ৰহণত পলম হ ৰালকৈ। গণতন্ত্ৰৰ ফলত নতন্ত্ৰৰ সঘনাই
পৰিৱৰ্তন হ ৰাট ও সঁচা।

কতিয়ো ইয়াৰ ফলত ডাঙৰ ডাঙৰ সন্ধিান্ত পদ্ধিৱাই নবি পাৰে
আৰু চৰকাৰৰ দক্ষতাত প্ৰভাৱ পলোব পাৰে।

এই যুক্তিৰ ৰে দেখুৱাইছে যে আমাৰ দিখা ধৰণৰ গণতন্ত্ৰ হয় ত
চৰকাৰৰ আদৰ্শ ৰূপ নহ’বও পাৰে।

কিন্তু সেয়ে তালি সন্তৰ জীৱনত আমাৰ সন্মুখীন হ ৰা প্ৰশ্ন নহয়।
আমাৰ সন্মুখীন হ ৰা আচল প্ৰশ্নটো বলেগে: আমাৰ বাবে বাছলি
পৰাকৈ থকা আন চৰকাৰতকৈ গণতন্ত্ৰ ভাল নকো?

গণতন্ত্ৰৰ বাবে যুক্তি

১৯৫৮-১৯৬১ চনৰ চীনৰ দুৰ্ভিক্ষ বশি ইতিহাসৰ আটাইতকৈ ভয় ৰাহ
দুৰ্ভিক্ষৰ ৰকেড। এই দুৰ্ভিক্ষত প্ৰায় তিনি কোটি লোক মৃত্যু
হয়। সেই দিনৰ ৰত ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা চীনতকৈ বহু ভাল
নাছিল। তথাপিও ভাৰতত চীনৰ দৰে দুৰ্ভিক্ষ নাছিল। অৰ্থনীতিবিদসকলে
ভাৰত

এই কাৰ্টুনটো ব্ৰাজিলৰ,
যখিন দেশৰ একনায কত্ববাদৰ
দীৰ্ঘদিনীয় তালিভিত্তি
আছে। ইয়াৰ শৰি নাম
হৈছে “এনানায কত্ববাদৰ
লুকাই থকা দশি”।
এই কাৰ্টুনটো ত ক ন ৰ
লুকাই থকা ফাল চিত্ৰিত
কৰা হৈছে?
প্ৰতি একনায কত্ববাদৰ
এটা লুকাই থকা পক্ষ থকাটো
প্ৰযজ্য জনীয়
নকো? সম্ভৱ হ’লে চলিৰি
পনি চটে, প লণ্ডেৰ
জাৰুজেলেকি নাইজৰিয়াৰ
ছানি আৰাচা আৰু
ফলিপাইনছৰ ফাৰ্ডিনান্ড
মাৰ্কছকে ধৰি
একনায কত্ববাদীসকলৰ
বশি তে এই কথা জানি লওক।

যে এইট দুখ খন দেশৰ বিভিন্ন চৰকাৰী নীতিৰ ফল। ভাৰতত

গণতন্ত্ৰৰ অস্তিত্বই ভাৰত চৰকাৰক খাদ্যৰ অভাৱৰ প্ৰতি এনেদৰে
সঁহাৰি জনাবলৈ বাধ্য কৰাইছিল যদিও চীন চৰকাৰে নদিলি। তেওঁলৈকে

আঙুলি ই দিহি য়ে স্বাধীন আৰু গণতান্ত্ৰিক দেশত কতেযি ১৩
বৃহৎ পৰিসৰৰ দুৰ্ভিক্ষ হ'ব নাই। চীনত যদি বহুদলীয় নৰিবাচন,
বৰি ধী দল আৰু চৰকাৰক সমাল চনা কৰিবলৈ মুক্ত প্ৰছে আছিল,
তেন্তে ইমানৰ ৰ মানুহৰ হয় ত দুৰ্ভিক্ষত মৃত্যু নহ'লহঁতেন।

এই উদাহৰণে গণতন্ত্ৰক সৰ্ব তম চৰকাৰ বুলি গণ্য কৰাৰ এটা
কাৰণ উন্ম চন কৰে।

জনসাধাৰণৰ প্ৰ য জনীয় তাৰ প্ৰ তিক্ যি ১ প্ৰ দানত
গণতন্ত্ৰ ই আন ক ন ধৰণৰ চৰকাৰতকৈ ভাল। এখন অগণতান্ত্ৰিক
চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ প্ৰয জনীয় তাৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনাব
পাৰে আৰু কৰি পাৰে, কিন্তু সকল শাসন কৰা জনসাধাৰণৰ ইচ্ছাৰ
ওপৰত নৰিভৰ কৰে। শাসকে যদি নিবিচাৰে তেন্তে ৰাইজৰ ইচ্ছামতে
কাম কৰি নাপাৰে।

গণতন্ত্ৰৰ বাবে শাসকসকলে জনসাধাৰণৰ প্ৰয জনীয় তাৰ
প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি লাগিব। গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰ এখন উন্নত চৰকাৰ
কাৰণ ই অধিক জবাবদহি চৰকাৰ।

গণতন্ত্ৰই যিক ন অগণতান্ত্ৰিক চৰকাৰতকৈ উন্নত সিদ্ধান্তৰ
সূচনা কৰি লাগে তাৰ আন এটা কাৰণ। পৰামৰ্শ আৰু আল চনাৰ
ওপৰত গণতন্ত্ৰ গ লৈ উঠিছে। গণতন্ত্ৰিক সিদ্ধান্তত সদায়
বহু ব্যক্তি, আল চনা আৰু বঠিক জড তি হৈ থাকে। যতেযি ১
কহৈবাজন ল কেমুট একলেগে ৰাখে ততেযি ১ যিক ন
সিদ্ধান্তত সম্ভাৱ্য ভুলৰ ৰ আঙুলি ই দিবলৈ সক্ষম হয় ।
ইয় ৰ বাবে সময় লাগে। কিন্তু গুৰুত্বপূৰ্ণ সিদ্ধান্তৰ ওপৰত
সময় ল ৱাৰ এটা ডাঙৰ সুবিধা আছে। ইয় ৰ ফলত ৰচে বা
দায় তিব্বীন সিদ্ধান্ত ল ৱাৰ সম্ভাৱনা কমি যায় । এইদৰে
গণতন্ত্ৰই সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ মানদণ্ড উন্নত কৰে।

ভাৰত ক...

গণতন্ত্ৰ?
আমি একক জাতি
হিচাপে একলেগে থাকিব
পাৰিলি হ'তেনে?

গণতন্ত্ৰ ক? গণতন্ত্ৰ কয় ?

এইট তৃতীয় যুক্তিৰ সৈতে জড তি। গণতন্ত্ৰই মতানৈক্য আৰু

সংঘাতৰ সৈতে ম কাবলি কৰাৰ এক পদ্ধতি প্ৰদান কৰে। যিক ন
সমাজতে মানুহৰ মতামত আৰু স্বাৰ্থৰ পাৰ্থক্য থকাট নশিচতি।

আমাৰ দৰে দেশত এই পাৰ্থক্যসমূহ বশিষেভাৱে চ কা, যখিন দেশত
আচৰতি ধৰণৰ সামাজিক বৈচিত্ৰ্য আছে। মানুহ বিভিন্ন অঞ্চলৰ,
বিভিন্ন ভাষা কয় , বিভিন্ন ধৰ্ম পালন আৰু বিভিন্ন জাতি তেওঁলৈকে
পৃথকীকৰণক বহুত বলেগে ধৰণে চায় আৰু তেওঁলৈকে কৰ পছন্দ বলেগে
বলেগে। এটা গ টৰ পছন্দ আন গ টৰ পছন্দৰ সৈতে সংঘৰ্ষ হ'ব
পাৰে। এনে সংঘাত আমি কেনেকৈ সমাধান কৰিম? নথিটুৰ কক্ষমতাৰে
সংঘাত সমাধান কৰিব পাৰি। যিট গ ট অধিক শক্তিশালী হ'ব,
সেইট ৱহে ইয় ৰ চৰ্ত নৰিধাৰণ কৰিব আৰু আনসকলে সেইট মানি
ল'ব লাগিব। কিন্তু তাৰ ফলত ক্ষ ভ আৰু অসুখৰ সৃষ্টি হ'ব।

বিভিন্ন গ টে হয় ত এনেদৰে বেছে দি একলেগে থাকিব ন ৱাৰিব।

গণতন্ত্ৰই এই সমস্যাৰ একমাত্ৰ শান্তিপূৰ্ণ সমাধান প্ৰদান কৰে।
গণতন্ত্ৰত ক ন ৱহে স্থায়ী বিজয়ী নহয় । ক ন ৱহে
স্থায়ী ভাৱে পৰাজতি নহয় ।

বিভিন্ন গ টে ইজনে সজিনৰ লগত শান্তিৰে থাকিব পাৰে। ভাৰতৰ দৰে
বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ দেশত গণতন্ত্ৰই আমাৰ দেশক একত্ৰিত কৰি ৰাখে।

এই তিনিটা যুক্তি আছিল চৰকাৰ আৰু সামাজিক জীৱনৰ মানদণ্ডৰ
ওপৰত গণতন্ত্ৰৰ প্ৰভাৱৰ বিষয় ।

কিন্তু গণতন্ত্ৰৰ বাবে আটাইতকৈ শক্তিশালী যুক্তি গণতন্ত্ৰই
চৰকাৰক কৰে সেইট ৱহে নহয় ।

গণতন্ত্ৰই নাগৰিকক ক কৰে সেই সম্পৰ্কে। যদিও গণতন্ত্ৰই উন্নত
সিদ্ধান্ত আৰু জবাবদহি চৰকাৰ আনবি ন ৱাৰে, তথাপিও ই আন
ধৰণৰ চৰকাৰতকৈ ভাল। গণতন্ত্ৰই নাগৰিকৰ মৰ্যাদা বৃদ্ধি কৰে।
আমি ওপৰত আল চনা কৰা মতে গণতন্ত্ৰৰ ৰাজনৈতিক সমতাৰ নীতিৰ
ওপৰত ভিত্তি কৰি গ লৈ উঠিছে, এই কথা স্বীকাৰ কৰাৰ ওপৰত

আৰ ক লক্ষ্যমণৰ এই বখিখাত

কাৰ্টুনট ত
স্বাধীনতাৰ পঞাচাৰ বছৰ
উদযাপনৰ ওপৰত মন্তব্য
কৰা হৈছে। দৰোৱাল
কমিন ছবি চৰ্চি পায় ?

এই কাৰ্টুনৰ সাধাৰণ
মানুহজনক যদিৰে অনুভৱ কৰে,
বহু সাধাৰণ মানুহে অনুভৱ
কৰেনে?

১.৪ গণতন্ত্ৰৰ বহল অৰ্থ

এই অধ্যায় ত আমি গণতন্ত্ৰৰ অৰ্থ সীমতি আৰু বৰ্ণনাত্মক
অৰ্থত বৰিচেনা কৰছি। আমি গণতন্ত্ৰক চৰকাৰৰ ৰূপ বুলি বুজি
পাইছ। গণতন্ত্ৰৰ সংজ্ঞা দি। ই এই পদ্ধতিত আমাক
গণতন্ত্ৰত থাকিব লাগিব নূন্যতম বৈশিষ্ট্যৰ এটা স্পষ্ট গ ট চিনাক্ত
কৰাত সহায় কৰে। আমাৰ সময় ত গণতন্ত্ৰই যি ৰূপ লয়, সেয়ে।
হৈছে প্ৰতিনিধিত্বমূলক গণতন্ত্ৰ। এই বিষয় ত আপুনি আগৰ
ক্লাছৰ ৰত ইতিমধ্যে প ছি। আমি গণতন্ত্ৰ বুলি ক ৰা
দেশৰ ৰত সকল জনসাধাৰণে শাসন নকৰে। সংখ্যাগৰিষ্ঠতাই
সকল ৰাইজৰ হৈ সিদ্ধান্ত ল'বলৈ অনুমতি দি। হৈছে।

তওঁল কৰ নৰিবাচতি প্ৰতিনিধিৰি জৰি তে।

এইট প্ৰয় জনীয় হৈ পৰে কাৰণ:

আধুনিক গণতন্ত্ৰত এনেধৰণৰ কথা জড তি হৈ থাকে

বৃহৎ সংখ্যক ল ককেয় যতওঁল কৰ বাবে একেলগে বহি
সামূহিক সিদ্ধান্ত ল ৰাট শাৰীৰিকভাৱে অসম্ভৱ।

পাৰলিমে নাগৰিকজনৰ সকল সিদ্ধান্তত অংশ ল'বলৈ সময়,
ইচ্ছা বা দক্ষতা নাথাকে।

ইয় ৰ দ্বাৰা গণতন্ত্ৰৰ বিষয় স্পষ্ট কৰি নূন্যতম বুজাবুজি
প ৰা যায়। এই স্পষ্টতাই আমাক গণতন্ত্ৰক অগণতন্ত্ৰৰ পৰা
পৃথক কৰাত সহায় কৰে।

কিন্তু ই আমাক গণতন্ত্ৰ আৰু ভাল গণতন্ত্ৰৰ মাজত পাৰ্থক্য

কৰিবলৈ অনুমতি নিদিয় তে। নহয়

আনকি সংখ্যাগৰিষ্ঠইও প্ৰত্যক্ষভাৱে শাসন নকৰে। গৰিষ্ঠসংখ্যক
ল ক শাসন কৰে

গণতন্ত্ৰ ক? গণতন্ত্ৰ কয় ?

১৩

২০২৫-২৬ চনত পুনৰ্সমুদৰ্শন

ইয়।ৰ অৰ্থ এইটোও যেকোন দেশেই নথিত গণতন্ত্ৰ
নহয়। এই অধ্যায়ত আমি আলচনা কৰা গণতন্ত্ৰৰ
বৈশিষ্ট্যসমূহে কৰে।

গণতন্ত্ৰৰ দুৰ্বলতা: দেশৰ ভাগ্য কৰে শাসকসকলে ক'ব পাৰে
ওপৰত নৰিডৰ নকৰে, মূলতঃ আমি নাগৰিক হিচাপে ক'ব পাৰে
ওপৰত নৰিডৰ কৰে।

এইটোৱেই গণতন্ত্ৰক আন চৰকাৰৰ পৰা পৃথক কৰি তুলিছিল।

গণতন্ত্ৰ। সেইটোৱেই এক আদৰ্শ গণতন্ত্ৰ হিচাপে গ
তুলিব নোৱাৰে। প্ৰতিটি গণতন্ত্ৰই গণতান্ত্ৰিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ
আদৰ্শক বাস্তৱায়িত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি লাগিব। এইটো এবাৰ
আৰু চৰিদিনৰ বাবে সম্ভৱ নহয়। ইয়।ৰ বাবে গণতান্ত্ৰিক
সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ ৰূপসমূহ ৰক্ষা আৰু শক্তিশালী কৰাৰ বাবে অহৰহ
প্ৰচেষ্টাৰ প্ৰয়োজন। নাগৰিক হিচাপে আমি যিকোনো তাৰ বাবে
পৰিৱৰ্তন আনিব পাৰে।

আন আন চৰকাৰ যেনে ৰাজতন্ত্ৰ, একনায়কত্ববাদ বা একদলীয়
শাসনত সকলো নাগৰিকে ৰাজনীতিত অংশগ্ৰহণ কৰিব নালাগে।
আচলতে বহুভাগ অগণতান্ত্ৰিক চৰকাৰে নাগৰিকে ৰাজনীতিত
অংশগ্ৰহণ নকৰাটো বচাবি। কনিত্ত গণতন্ত্ৰ নৰিডৰ কৰে সকল
নাগৰিকৰ সৰ্বস্বয় ৰাজনৈতিক অংশগ্ৰহণৰ ওপৰত। সেইবাবেই
গণতন্ত্ৰৰ অধ্যয়নত গণতান্ত্ৰিক ৰাজনীতিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব
লাগিব।

আমাৰ দেশখনক কম বেছি পৰিমাণে গণতান্ত্ৰিক কৰি ত
লা। এই
শক্তি আৰু...

ব্যয়াম

১ চাৰখিন দেশৰ বিষয়ে কিছু তথ্য আগবঢ়া হ'ল। ইয়।ৰ ওপৰত ভিত্তিকৰি
তথ্য, আপুনি এই প্ৰতিখন দেশৰ শ্ৰেণীবিভাজন কৰিব। এইবোৰৰ প্ৰতিটি
ৰ বৰ্ণনাত 'গণতান্ত্ৰিক', 'অগণতান্ত্ৰিক' বা
'নশিচিতি নহয়' লিখি। a দেশে ক: দেশৰ চৰকাৰী ধৰ্ম গ্ৰহণ নকৰা
লক
ড টাধিকাৰ নাই।
x দেশে খঃ একটো দলেই য
বাবাৰৰ পৰা নৰিবাচনত জয় লাভ কৰি আহিছে
বশি বছৰ। g দেশে গঃ
য ৰা তনিটি নৰিবাচনত শাসকীয় দলৰ পৰাজয়। y দেশে ঘঃ ক
ন স্বতন্ত্ৰ নৰিবাচন আয়গ নাই।

২ ইয়।ত চাৰখিন দেশৰ বিষয়ে কিছু তথ্য দিয়া হৈছে। এই তথ্যৰ ভিত্তিত আপুনি এই প্ৰতিখন দেশৰ শ্ৰেণীবিভাজন কৰিব।
এইবোৰৰ প্ৰতিটি ৰ বৰ্ণনাত 'গণতান্ত্ৰিক', 'অগণতান্ত্ৰিক' বা 'নশিচিতি নহয়'
লিখি। a দেশে পি: সংসদে সনোবাহিনীৰ বিষয়ে
আইন প্ৰণয়ন কৰিব নোৱাৰে
সনোধক্সৰ সন্মতি অবহিনে।
x দেশে প্ৰশ্ন: সংসদে ন্যায় পালিকাৰ ক্ষমতা হ্ৰাস কৰা আইন প্ৰণয়ন
কৰিব নোৱাৰে। g দেশে ৰঃ দেশৰ নতোসকলে চুবুৰীয়া
দেশৰ পৰা অনুমতি
ন ল ৰাকৈ আন এখন দেশৰ সৈতে ক
ন চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰিব নোৱাৰে।

y দেশে S: দেশৰ বিষয়ে সকলো ডাঙৰ ডাঙৰ অৰ্থনৈতিক সিদ্ধান্ত কনদ্ৰীয়া
বংকৰ বিষয়ে ইলয় যবি ৰ মন্ত্ৰীসকলে
সলনিকৰিব নোৱাৰে।

৩ ইয়।ৰকে নট গণতন্ত্ৰৰ সপক্ষে ভাল যুক্তি নহয়? কয়ি?
a গণতন্ত্ৰত জনসাধাৰণে মুক্ত আৰু সমান অনুভৱ কৰে। x গণতন্ত্ৰই আনতকৈ
উন্নত ধৰণে সংঘাত সমাধান কৰে। g গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰ জনসাধাৰণৰ প্ৰতি অধিক
জবাবদিহি। y গণতন্ত্ৰ
আনতকৈ অধিক সমৃদ্ধিশালী।

গণতন্ত্ৰ কি? গণতন্ত্ৰ কয়ি?

৪ এই প্ৰতি বক্তব্যত এটা গণতান্ত্ৰিক আৰু এটা অগণতান্ত্ৰিক সন্নিবিষ্ট আছে

উপাদান। প্ৰতি বক্তব্যৰ বাবে দুটা পৃথক পৃথক লিখি উলিখি। ওক। a এজন মন্তব্যী কেয় যো
বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থা (WTO) সন্ধিৰ ল'ৰা নথি ম অনুসৰি কিছুমান আইন সংসদে গৃহীত কৰি লাগি। x নৰিচন আয়
এটা সমষ্টি পুনৰ ভাটগ্ৰহণৰ নৰিচন দলি

য'ত বৃহৎ পৰিসৰৰ ৰিগিডিং খবৰ প'ৰা গৈছিল।

g সংসদত মহিলাৰ প্ৰতিনিধিত্ব কষ্টৰে ১০ শতাংশ প'ৰা গৈছে। ইয়াৰ ফলত মহিলা সংগঠনসমূহে মহিলাৰ বাবে এক তৃতীয় ১৭শ
আসনৰ দাবী উত্থাপন কৰে।

৫ ইয়াৰে কেইবাটাও কম আছে বুলি যুক্তি দিয়া হয় বৈধ কাৰণ নহয়

গণতান্ত্ৰিক দিশত দুৰ্ভিক্ষৰ সম্ভাৱনা? a বৰি ধী দলসমূহে ক্ষুধা আৰু অনাহাৰৰ প্ৰতি
দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি পাৰে। x মুক্ত প্ৰছে বিনিমিত অঞ্চলত দুৰ্ভিক্ষৰ ফলত ক্ষতিগ্ৰস্ত হ'ব লাগিব। ইয়াৰ বাতৰি দিয়া পাৰে

দেশখন।

g চৰকাৰে পৰৱৰ্তী নৰিচনত পৰাজয়ৰ আশংকা কৰিছে। y মানুহে যিকোনো ধৰ্মত বিশ্বাস আৰু
পালন কৰিবলৈ স্বাধীন।

৬ এখন জিলাৰ ৪০ খন গাঁৱত খ'ৰাপানীৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই চৰকাৰে। এই গাঁওবাসীয়ে লেগ হৈ চৰকাৰক তেওঁলোকৰ প্ৰশ্ন জনৰ প্ৰতি
সঁহাৰি জনাবলৈ বাধ্য কৰাবলৈ বহু পদ্ধতি বিবেচনা কৰিছিল।

ইয়াৰে কেইবাটাও গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতি নহয়? a পানী জীৱনৰ অধিকাৰ অংশ

বুলি দাবী কৰি আদালতত গ'চৰ তৰা। x সকলো দলকে বাস্তৱ দিবলৈ পৰৱৰ্তী নৰিচনত বৰ্জন কৰা। g চৰকাৰে নীতিৰ বহুদূৰ
ৰাজহুৱা সভাৰ আয় জন কৰা। y চৰকাৰী বিষয়ক ধন দি পানী লাভ কৰা।

৭ গণতন্ত্ৰৰ বহুদূৰ তলত দিয়া। যুক্তিসমূহৰ উত্তৰ লখিক:

a Army দেশৰ আটাইতকৈ অনুশাসিত আৰু দুৰ্নীতিমুক্ত সংগঠন। গতিকে সনৌই দেশত শাসন কৰি লাগে। x সংখ্যাগৰিষ্ঠ শাসন
মানে অজ্ঞান ল'কৰ শাসন। আমাক যদি লাগে জ্ঞানীসকলৰ শাসন, যদিও তেওঁলোক কম সংখ্যক
হ'লেও। g যদি আমি আধ্যাত্মিক বিষয়ত ধৰ্মগুৰুসকলে আমাক পথ প্ৰদৰ্শন কৰাটো বচাৰ, তেন্তে ৰাজনীতিত আমাক পথ
প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ নদিওঁ কিয়। দেশত ধৰ্মগুৰুসকলে শাসন কৰি লাগে।

৮ তলৰ বক্তব্যসমূহ গণতন্ত্ৰক মূল্যবোধ হিচাপে সামঞ্জস্যপূৰ্ণ নকৈ? কিয়? a Father to daughter: আপোনাৰ বিবাহৰ বিষয়ে আপোনাৰ মতামত
শুনাবি নবিচাৰ। আমাৰ

পৰিয়ালত ল'ৰা-ছোৱালীয়ে পেড়ি-মাতৃকে ৰাঠাইতে বহি কৰায়।

x শক্তিকৰ পৰা ছাত্ৰলৈ: শ্ৰেণীকঠাত ম'ক প্ৰশ্ন কৰিম'ৰ একাগ্ৰতা বহিন্তি নকৰিব। g কৰ্মচাৰীৰ পৰা বিষয়ালৈ আইন
অনুসৰি আমাৰ কামৰ সময় কৰাব লাগিব।

৯ এখন দেশৰ বিষয়ে তলত দিয়া তথ্যসমূহ বিবেচনা কৰক আৰু সন্ধিৰ ল'ৰা কেইবাটাও আপুনি কৰিব নাই
ইয়াৰে কেইবাটাও গণতন্ত্ৰ বুলি কওক। আপোনাৰ সন্ধিৰ ল'ৰাৰ সমৰ্থন কৰিবলৈ কাৰণ দিয়া ক।

ব্যায়াম

a দেশৰ সকল নাগৰিকৰ ভাৱ টাধিকাৰ আছে। নৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হয়
নয়িমতিভাৱে।

খ দেশখনে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সংস্থাৰ পৰা ঋণ লৈছিল। ঋণ দৰি
স্বাস্থ্যৰ খৰচ কমাই দি।

গ মানুহে সাতটাকৈ অধিক ভাষা কয় যদিও শিক্ষা কৰে। এটা ভাষাতহে উপলব্ধ, যিটো ভাষা সেই দেশৰ ৫২ শতাংশ
ল কৈ কয়। ঘ এই নীতিসমূহৰ বৰি ধতি কৰিবলৈ কহিবাটাও সংগঠনে দেশত শান্তিপূৰ্ণ বক্ষি
দেশব্যাপী ধৰ্মঘটৰ
আহ্বান জনাইছে।

চৰকাৰে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছে এই নতোসকলক।

ঙ দেশৰ ৰঙেতি' আৰু টেলেভিছন চৰকাৰৰ মালিক। চৰকাৰৰ নীতি আৰু প্ৰতিবাদৰ যিকি
সকল বাতৰি কাকত চৰকাৰৰ পৰা অনুমতি ল'ব লাগিব।

১০ ২০০৪ চনত আমৰেকিত প্ৰকাশিত এক প্ৰতিবেদনত সেই দেশত ক্ৰমাৎ বৃদ্ধি প
হৈছিল। আয় ৰ বৈষম্য গণতন্ত্ৰত মানুহৰ অংশগ্ৰহণত প্ৰতিফলিত হৈছিল। চৰকাৰে ল
কৰাৰ ক্ষমতাও গ দিছিল। প্ৰতিবেদনত এই কথা উল্লেখ কৰা হৈছে যে যদিও এটা গড়
ডলাৰ উপাৰ্জন কৰে তেন্তে গড় বগা পৰি লৰ আয় ১৬২ ডলাৰ। এটা বগা পৰি লৰ গড়
পৰি লতকৈ বাৰগুণ বহু
ধন আছে।

ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নৰ্বাচনত '৭৫,০০০ ডলাৰৰ ওপৰৰ আয় ৰ পৰি লৰ ১০ জন ব্যক্তিৰ ভিতৰত প্ৰায় ৯ জনহে ভ
কৰিছে।' উপাৰ্জনৰ ক্ষেত্ৰত এই ল কসকল জনসংখ্যাৰ শীৰ্ষ ২০%। আনহাতে ১৫ হাজাৰ ডলাৰৰ কম আয় ৰ পৰি লৰ
১০ জনৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৫ জন ল কহে ভ টদান কৰিছে। আয় ৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁল
ক জনসংখ্যাৰ তলৰ ২০%।

ৰাজনৈতিক দলসমূহলৈ প্ৰায় ৯৫% অৱদান ধনী ল কৰ পৰা আহে। ইয়
উদ্বিগ্ন প্ৰকাশ কৰাৰ সুযোগ পায়, যিটো বহুভাগ নাগৰিকৰ বাবে উপলব্ধ নহয়।

যিহেতু দৰ্দ্ৰ শ্ৰেণীয়ে ৰাজনীতিত কম অংশগ্ৰহণ কৰে, সেয়ে হে চৰকাৰে তেওঁল
দৰ্দ্ৰতাৰ পৰা ওলাই আহি তেওঁল কৰ বাবে চাকৰি, শিক্ষা, স্বাস্থ্যসেৱা আৰু আৱাসগৃহ। ৰাজনীতিবিদসকলে
ব্যৱসায়ী আৰু ধনী ল কৰ চৰ্চিতাৰ কথা আটাইতকৈ নথি মতিভাৱে শুনি থাকে।

এই প্ৰতিবেদনত দি
তথ্য ব্যৱহাৰ কৰি কিনিও ভাৰতৰ উদাহৰণ ব্যৱহাৰ কৰি 'গণতন্ত্ৰ আৰু দৰ্দ্ৰতা'ৰ ওপৰত
এটা ৰচনা লিখি।

বহুভাগ বাতৰি কাকতত সম্পাদকীয় পৃষ্ঠা থাকে। সেই পৃষ্ঠাত কাকতখনে সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিৰ বিষয়
প্ৰকাশ কৰে। এই গৱেষণা পত্ৰখনত আন লেখক-বুদ্ধিজীৱীসকলৰ মতামত আৰু পাঠকে লিখি চিঠি প্ৰকাশ কৰা হয়।
যিকি ন এখন বাতৰি কাকত এমাহৰ বাবে অনুসৰণ কৰক আৰু সেই পৃষ্ঠাত গণতন্ত্ৰৰ লগত ক
সম্পাদকীয়, প্ৰবন্ধ আৰু চিঠি সংগ্ৰহ কৰক।

এইব
ৰক তলত দি
গণতন্ত্ৰৰ সাংবাদিক আৰু আইনী দশি
নাগৰিকৰ অধিকাৰ
নৰ্বাচনী আৰু দলীয় ৰাজনীতি
গণতন্ত্ৰৰ সমাল চনা

গণতন্ত্ৰ কি? গণতন্ত্ৰ কিয় ?